WIETA-STRATEGIE 2018

VOORUITGANG WAT VERDER STREK AS DIE OUDIT

wieta

Wine and Agricultural Ethical Trade Association

OORSIG

Die Suid-Afrikaanse wyn- en verwante bedrywe het etiese parameters aangeneem waarvolgens hul impak gemeet word in die hantering van verskeie wydverspreide ontwikkelingsuitdagings wat diegene affekteer wat in wynproduksie of die vervaardiging van ander landbouprodukte in diens geneem word.

WIETA, 'n vrywillige vereniging van verskillende belanghebbers in die Suid-Afrikaanse wynbedryf sonder winsbejag, is formeel in 2002 gestig as die Etiese handelsvereniging vir die Suid-Afrikaanse wyn- en landboubedryf. WIETA streef daarna om billike behandeling, verhoudings van wedersydse respek, en menswaardige lewens te verseker in die strewe na die transformasie van die landbousektor. WIETA het tans meer as 1 500 lede binne die bedryf, wat gegroei het vanaf 400 in 2012.

Die WIETA-direksie word verteenwoordig deur die Suid-Afrikaanse Drankhandelsmerk-eienaarsvereniging (SALBA), Vinpro (die vereniging vir wynprodusente), Wines of South Africa (WOSA), asook arbeidsvakbonde NPSWU, BAWUSA en FAWU, en burgerlike organisasies; die Sentrum vir Landelike Regstudies (CRLS) en BAWSI.

WIETA-lede streef daarna om die hoogste standaarde van internasionale en plaaslike arbeid, gesondheid en veiligheid te bevorder en daardeur te verseker dat selfs die kwesbaarste werkers bevoordeel word. In die verlede was nakoming van die etiese gedragskode gemoniteer op 'n sikliese drie-jaar-basis.

Daar is egter steeds blywende uitdagings op hoër risiko plase om die implementasie van selfs die minimum wetlike nakoming te verseker en vol te hou, veral ten opsigte van seisoenale werkerkontrakte en verlofsbepalings, behuising, minimumlone, en beroepsgesondheid en -veiligheid. Dit kom veral algemeen voor op die kleiner produsenteplase en in die grootmaatverskaffingskettingsegment van die bedryf waar plase toenemend prysverlagings ervaar vir tonnemaat wyndruiwe gelewer aan grootmaatkelders en wyngroothandelaars. Beriggewing dui daarop dat 'n beduidend toenemende persentasie plase wingerde uitkap weens onvolhoubaarheid van die laer kwaliteit wyndruiwe wat geproduseer word.

NUWE BELEIDSONTWIKKELINGS IN DIE VERLAGING VAN ETIESE RISIKO

Ofskoon WIETA deurentyd voortgaan om die 'etiese hulpmiddels' te verskaf in die vorm van arbeids- en beroepsgesondheid-en-veiligheidsopleiding, het dit duidelik geword oor die afgelope agttien maande dat risiko vir die landbousektor as geheel volkome geplaas kan word op die voortslepende onbillike behandeling van werkers, beide by die werk en in boerderygemeenskappe waar hulle op plase bly.

In 2017 het WIETA 'n risiko-gebaseerde benadering tot ouditering aangeneem en geïmplementeer wat robuuste versekerings van risikobestuur bied ten opsigte van die etiese werkverrigting op kelder- en plaasvlak binne 'n wynverskaffingsketting. Die program onderskryf die volgende beginsels wat gebruik kan word om risiko te verlaag en te bestuur:

- Sigbaarheid van 'n verskaffer op die WIETA-aanlynstelsel
- Deursigtigheid wat die verskaffer toelaat om inligting te deel oor nakomingstatus op versoek van kopers
- Verbintenis tot verbetering – die verskaffer moet 'n verbintenis demonstreer om hul werkstoestande en die volgehoue billike behandeling van werkers te verbeter. Dit sluit bywoning van produsente-kodenakoming- en werkerregteopleidingsprogramme in.
- Meting van wetlike nakomingsvlakke en respek vir die WIETA-kode en deurlopende verskaffing van inligting ter ondersteuning hiervan.

Die program is 'n voorstander daarvan om verbeteringsgelei eerder as ouditgelei te wees en gebruik die WIETA Etiese werkverrigting-risikomatriks om hierdie posisie te staaf. Dit skep vyf risikokategorieë – A, B, C, D en E, waar Kategorie A die strengste kwalifiserende kriteria behels. 'n WIETA-lid sal beoordeel word volgens hierdie risikokategorieë en geoudit word by tussenposes van 1 tot 3 jaar afhangend van die ernstigheid van risiko. Produsente wat binne die hoërisikokategorieë D & E val, sal nie gesertifiseer word nie en 'n heroudit moet ondergaan totdat verbetering in werkverrigting gemeet is.

WIETA se rol is duidelik. As 'n multibelanghebberorganisasie, is ons bewaarders van die etiese gedragskode en onpartydige ondersoeker na die toepassing van hierdie standaard. WIETA kan slegs deur die volgehoue verbintenis van geouditeerdes tot hierdie standaard, etiese waarborge deur middel van die goedkeuring van die WIETA Billike arbeid-sertifiseringseël verskaf. Sonder 'n streng risikoverlagingsraamwerk, kan volgehoue etiese en arbeidspraktyke op plase en in kelders wat verder strek as die oudit, egter nie altyd gewaarborg word nie.

Verdere risikoverlaging is goedgekeur in die hersiening van die seëlvereistes. Die hersiene seël kan slegs op wyne aangebring word wat geproduseer word deur laerisikokategorie-verskaffers, A, B en C, op 'n wyn in 2018 waarvan 80% van die persele gesertifiseer is en 20% geoudit, en in 2019, op 'n wyn waarvan 100% van die persele gesertifiseer is.

STRATEGIESE VERSKUIWING VERBY OUDIT

In 2016 en 2017 is erkenning verkry dat wetlike nakomingsopleiding en etiese ouditering onvoldoende is om te verseker dat plase en kelders wat hoërisiko-areas demonstreer, hul gedrag en verhoudings volledig transformeer ten einde billike en respekvolle behandeling van hul werkers te bewerkstellig en 'n bydrae te maak tot 'n meer menswaardige lewensomgewing vir hul boerderygemeenskappe. 'n Omkeerstrategie sal gevolglik geïmplementeer word om ons ouditfunksie te uitkontrakteer terwyl ons steeds 'n sterk oorsigrol sal behou, en poog om 'n verandering-skeppende benadering te ontwikkel, in die leiding, koördinering, implementering, monitering en beïnvloeding van die mees kritieke etiese risiko's wat die wynbedryf se reputasie in internasionale markte skaad, naamlik:

- Misbruikende verhoudings en diskriminerende behandeling
  - tussen eienaars/bestuurders/toesighouers en werkers
- Plaasverslawings en gemeenskapswelsyn en -welstand
  - Insluitend alkoholisme en dwelmafhanklikheid wat werksverhoudinge impakteer –beide horisontaal en vertikaal, werksplekveiligheid, werkverrigting en produktiwiteit, algehele gesondheid, welsyn en lewenskwaliteit en arbeid- en gemeenskapsgebaseerde konflik.
  - Die uitwerking van fetale alkoholsindroom beïnvloed werkers se vermoë om te leer en die nodige tegniese en leierskapsvaardighede te ontwikkel om te transformeer binne die werkplek, die gesin en breëre gemeenskap.
- Gebrek aan verdraagsaamheid en die onvermoë om te kommunikeer en konflik en verskille konstruktief op te los
- Gebrek aan eiewaarde en algemene lewensvaardighede
- Gebrek aan opvoeding, basiese geletterdheid en syfervaardighede en gefokusde toepaslike werkplekopleiding en beroepsgebaseerde en begeleide vaardigheidsontwikkeling.

WIETA is van mening dat hierdie areas, in wese, individueel en kollektief die kernoorsake vorm van alle ander nie-nakomings en hoë etiese risiko binne die wynverskaffingsketting.

Deur die administratiewe las van ouditondersteuning en implentasie vry te stel aan 'n derde party, laat WIETA toe om samewerkend en direk betrokke te raak by die hantering van kernoorsaak-remediëringsprogramme in sommige van hierdie hoërisiko-areas. Betrokkenheid wat ons glo die risikolas sal begin verskuif na verbeterde en getransformeerde verhoudings, werksplekke en gemeenskappe in hoërisiko-verskaffingskettings.

WIETA Etiese hulpmiddels vir wyn- en agri-ondersteuning

Maatskaplike Verantwoordelikheidstelsels
om die wyn- en agri-landskap te ondersteun

Etiese Onwikkelingsraamwerk
– opleiding
– Fasilteringsprogramme

Geakkrediteerde Vennote
– NRO's
– Opleidingsliggame
– Risiko-konsul-tante

Beste Praktykbeleide
vir gesonde wyn- en agri-omgewings

Konsultasie vir
streeksverskaffingsketting etiese risiko-bestuur

Ondersteuningshulpmiddels
vir etiese agrisukses

Maatskaplike Dialoog
Kommunikasieplatforms om gesonde verhoud-ings te bevorder

Derdeparty Oudits
vir etiese nakoming en werkverrigting

WERKERSTEM

Etiese ouditering bly steeds ‘n voorkeurmetodologie binne WIETA en talle internasionale kodeliggame. Ouditering verskaf egter altyd slegs ‘n klein kykie na die arbeids- en gesondheid-en-veiligheidstoestand in die werkplek. Buiten derdeparty ouditering, het maatskappye steeds die verantwoordelikheid om te verseker dat alternatiewe moniteringsmeganismes in plek is om arbeidstoestande in hul verskaffingskettings te bestuur. Sagter kwessies soos ongebalanseerde magsdinamika in die werkplek, wantroue, inherente konflik in die werknemer-werkgewer-verhouding en die vryheid van assosiasie is moeiliker kwessies om te identifiseer en te ontmasker tydens ‘n eendaagse oudit. Dikwels spoel hierdie kwessies oor na breëre gemeenskapsgebaseerde konflikte en maatskaplike kwale wat buite die omvang van ‘n 3-jaar-ouditsiklus val.

Talle internasionale oudit- en kodeliggame erken, soos WIETA, hierdie dilemma en stryd om te verseker dat hierdie kwessies nie post-oudit oorspoel na arbeids- en menseregteoortredings nie.

Twee van die meganismes wat wêreldwyd gebruik word om die beperkings van ‘n eenmalige oudit te oorkom is effektiewe griefmeganisme en werkeraanmelding, asook insidente-aanmelding deur multibelanghebbers van beide binne en buite die werkplek.

WIETA se kodeoortredingprosedures maak voorsiening vir enige oortredings of arbeidsoortredings om aangemeld te word aan WIETA. ‘n Onafhanklike ondersoek word dan onderneem en remediërende en kompenserende aksie vereis.

Buiten oplossing van die kwessie, is die bedoeling om kommunikasie en goeie werkverhoudinge te bevorder onder WIETA-lede, om in die gees van samewerking saam oortredings van die WIETA-kode in die wynverskaffingsketting op te los, en vertroue te bou dat hierdie benadering resultate kan oplewer.

WIETA ondersteun ook die VN en internasionale benadering ten opsigte van menseregte-omsigtigheidsondersoek. Hierdie benadering vereis dat ‘n besigheid verantwoordelikheid moet neem om te verseker dat menseregte beskerm word, beide in die werkplek en op hul besigheidspersele en eiendom, en dat besighede verantwoordbaar gehou moet word vir enige negatiewe impak op mense- en arbeidsregte, en sodoende verantwoordelikheid neem om te verseker dat toepaslike regstellende aksies in plek gestel word om die regte van hul werknemers te herstel en ‘n meer verantwoordelike etiese besigheidspraktyk te skep.

Werkermonitering is ‘n belangrike deel van die meting van deurlopende arbeidsverbeterings. Verlede jaar het WIETA saam met vakbonde in die sektor die eerste in ‘n reeks streeksimbizo’s vir werkers in gemeenskapsvenues regoor die Wes-Kaap gekoördineer. Hierdie platform moedig werkers aan om ervarings te deel en terugvoer te gee oor goeie en slegte werkstoestande. Waar slegte toestande aangemeld word, word opvolginspeksies gedoen in samewerking met die Departement van Arbeid en Departement van Landbou om die klagtes by te lê. Hierdie program sal voortgesit word regdeur 2018.

WIETA sal voortgaan om te verseker dat ons oudits en ouditeurs streng en nougeset bly en die standaarde stel vir ‘n gemeenskap van beste ouditpraktyk en -bevoegdheid. Verder as die oudit, is ons opgewonde om in die komende jaar nuwe innovasies in deurlopende verbetering te verken saam met ons vennote, plaaslik en oorsee.

Februarie 2018

T: +27 (0)21 880 0580 | **F:** +27 (0) 21 880 0576

Unit 5, Time Square, 8 Electron Road,
Technopark, Stellenbosch, 7600

www.wieta.org.za